

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

1. Η εμπορία ανθρώπων (trafficking in human beings) έχει διεθνώς πάρει μεγάλες διαστάσεις κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Το παραδοσιακό εμπόριο δούλων έχει πλέον μετεξελιχθεί σε μια σύγχρονη επιχείρηση οικονομικής εκμετάλλευσης ιδίως της εξαναγκαστικής εργασίας των προσώπων και της γενετήσιας ζωής τους. Εκτιμάται μάλιστα ότι το φαινόμενο αυτό αποτελεί την τρίτη μεγαλύτερη «εγκληματική επιχείρηση» μετά την παράνομη εμπορία ναρκωτικών και όπλων. Σύμφωνα με υπολογισμούς της UNICEF ένα περίπου εκατομμύριο παιδιά προωθούνται κάθε χρόνο στην πορνεία. Άλλοι διεθνείς οργανισμοί εκτιμούν ότι μόνο κατά το έτος 2000 περίπου 700.000 γυναίκες προωθήθηκαν με εξαναγκασμό, εξαπάτηση ή εξαγορά στην πορνεία σε παγκόσμια κλίμακα, ενώ τουλάχιστον 300.000 γυναίκες από την Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη προωθήθηκαν από τα δίκτυα του οργανωμένου εγκλήματος στην πορνεία σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Από τις παράνομες αυτές «επιχειρήσεις» του οργανωμένου εγκλήματος υπολογίζεται ότι κατά το έτος 2000 προέκυψαν σε παγκόσμιο επίπεδο οικονομικά έσοδα ύψους περίπου 2,4 τρισεκατομμυρίων δολαρίων (7 δισεκατομμυρίων ευρώ).

Ωστόσο η εμπορία ανθρώπων πέρα από τον καθαυτό απεχθή της χαρακτήρα, επιφέρει ευρύτατες και συχνά βαριές ψυχικές και σωματικές βλάβες στα θύματα, ιδίως μάλιστα σε εκείνα των οποίων η κοινωνική κατάσταση είναι ευάλωτη, όπως λ.χ. συμβαίνει στις περιπτώσεις των ανηλίκων, των γυναικών και των αλλοδαπών. Πολύ συχνά η θέση των τελευταίων επιβαρύνεται και από άλλους κοινωνικούς παράγοντες, όπως είναι ο κοινωνικός αποκλεισμός, η άγνοια της γλώσσας, η οικονομική δυσπραγία κ.ά..

Εκτός όμως από την οικονομική εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής των θυμάτων, η εμπορία ανθρώπων θάλλει ένα ολόκληρο πλέγμα από άλλες σοβαρές αξιόποινες πράξεις, όπως είναι η διαφθορά, η πλαστογραφία, η υπαρπαγή ψευδών βεβαιώσεων, οι εκβιάσεις τρίτων προσώπων, η παράνομη οπλοκατοχή και οπλοφορία, η διακίνηση ναρκωτικών ουσιών, οι σωματικές βλάβες, η νομιμοποίηση εσόδων κ.λπ..

2. Με την εμπορία ανθρώπων συνδέεται συχνά, αν και όχι απαραίτητα, η διακίνηση πορνογραφικού υλικού που αφορά ανηλίκους. Πρόκειται για ένα φαινόμενο το οποίο κατά τα τελευταία χρόνια γνωρίζει ευρύτατη διάδοση. Σε αυτό έχει συμβάλει σημαντικά και στη χώρα μας η ανάπτυξη του διαδικτύου και άλλων σύγχρονων μέσων επικοινωνίας. Ως εκ τούτου η λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της παιδικής πορνογραφίας έχει επείγοντα χαρακτήρα, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα κοινωνικής εξαχρείωσης.

3. Η ανάγκη νομοθετικής αντιμετώπισης όλων των μορφών της εμπορίας ανθρώπων και της παιδικής πορνογραφίας, όπως επίσης η πρόβλεψη ρητών διατάξεων για την αρωγή των θυμάτων, προκύπτει από μια σειρά

διεθνών συμβάσεων που έχει υπογράψει η χώρα μας, καθώς και από άλλα, συναφούς θεματικής, ευρωπαϊκά κείμενα. Πρόκειται ιδίως για: α) τη Σύμβαση του Ο.Η.Ε. περί καταστολής της εμπορίας προσώπων και της εκμετάλλευσης της πορνείας άλλων της 21.3.1950, β) τη διεθνή Σύμβαση εργασίας 182 για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών εργασίας των παιδιών και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους (που κυρώθηκε με το ν. 2918/2001), γ) το Πρωτόκολλο για την πρόληψη, καταστολή και τιμωρία της διακίνησης προσώπων, ιδιαίτερα γυναικών και παιδιών, που συμπληρώνει τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Υπερεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος, η οποία έχει ήδη υποβληθεί προς κύρωση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, και δ) τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο που υπεγράφη στη Βουδαπέστη στις 23 Νοεμβρίου 2001.

Ιδιαίτερες σημαντικές είναι επίσης οι Συστάσεις υπ' αριθμ. R (1996) 1099 της Υπουργικής Επιτροπής προς τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών, η R (2000) 11 της Υπουργικής Επιτροπής προς τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για δράση ενάντια στην εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και η R (2001) 16 της Υπουργικής Επιτροπής προς τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των παιδιών από την σεξουαλική εκμετάλλευση.

Τέλος, με την κατάθεση του παρόντος σχεδίου νόμου η χώρα μας συμμορφώνεται προς υποχρεώσεις της που απορρέουν από την παράγραφο 22 των Συμπερασμάτων της Προεδρίας κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε (15 και 16 Οκτωβρίου 1999) και της Κοινής Δράσης 97/154/JHA της 24ης Φεβρουαρίου 1997, ακολουθεί δε εν πολλοίς την πρόταση απόφασης-πλαίσιου του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (έγγραφο 8135/02 DROIPE 26, MIGR 35, της 19ης Απριλίου 2002).

4. Το παρόν σχέδιο νόμου αποτελείται από δύο Μέρη: Στο πρώτο προστίθεται μετά το άρθρο 323 του Ποινικού Κώδικα άρθρο 323Α (εμπορία ανθρώπων) ώστε, πέραν του ήδη κατά τη νομοθεσία μας αξιόποινου δουλεμπορίου, να αντιμετωπίζονται πλέον και οι σύγχρονες μορφές εμπορίας ανθρώπων, ιδίως μάλιστα εκείνες της εμπορίας προς αφαίρεση οργάνων του σώματος και της εξαναγκαστικής ή απατηλής εκμετάλλευσης της εργασίας των προσώπων, αλλά και της στρατολόγησης ανηλίκων με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους σε ένοπλες συγκρούσεις. Περαιτέρω επιχειρείται μια ήπια τροποποίηση του 19ου Κεφαλαίου του Ποινικού Κώδικα, όπου, εκτός από την ειδικότερη αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την οικονομική εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής τους, δίνεται έμφαση στην προστασία ιδίως των ανηλίκων και άλλων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων από άλλες μορφές της εκμετάλλευσης αυτής. Στο δεύτερο Μέρος του παρόντος θεσπίζεται για πρώτη φορά στη χώρα μας το απαιτούμενο νομοθετικό πλαίσιο για την παροχή αρωγής σε θύματα εγκληματικών πράξεων, εν προκειμένω δηλαδή στα θύματα όλων των μορφών της εμπορίας ανθρώπων.

5. Είναι αλήθεια ότι το 19ο Κεφάλαιο του Ποινικού Κώδικα εκσυγχρονίστηκε ήδη με το ν. 1419/1984, με τον οποίο καθορίστηκαν ως ένομα αγαθά των υπ' αυτό διατάξεων η «γενετήσια ελευθερία» και η «γενετήσια ζωή». Όμως, ενώ με τον προαναφερθέντα νόμο μεταρρυθμί-

στηκαν οι διατάξεις για το βιασμό και προβλέφθηκε το αξιόποινο των προσβολών της γενετήσιας αξιοπρέπειας (άρθρο 337 Π.Κ.), δεν εκσυγχρονίσθηκαν οι διατάξεις σχετικά με την οικονομική εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής και την προστασία της ανηλικότητας. Έτσι, ορισμένες από τις εν λόγω ρυθμίσεις ελάχιστα είναι σήμερα σε θέση να αντιμετωπίσουν τα αυξανόμενα κοινωνικά προβλήματα που συνδέονται με την εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, όπως είναι οι γυναίκες, οι αλλοδαποί και οι ανήλικοι. Ως προς τους τελευταίους μάλιστα επιχειρείται εξομείωση της ποινικής τους προστασίας που παρέχεται σε άλλες διατάξεις του ίδιου κεφαλαίου του Κώδικα. Με το παρόν σχέδιο νόμου ολοκληρώνεται κατά συνέπεια η προσπάθεια που ξεκίνησε με το ν. 1419/1984.

6. Πριν από την κατάθεσή του στη Βουλή το σχέδιο νόμου δόθηκε στη δημοσιότητα στις 12 Δεκεμβρίου 2001 και τέθηκε υπόψη της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας. Ακολούθησε ένας γόνιμος επιστημονικός διάλογος, υιοθετήθηκαν δε πολλές από τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν σχετικά. Στην οριστική του μορφή το κείμενο διαμορφώθηκε από κοινού με το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Μάλιστα, σε περισσότερα σημεία του παρόντος, ελήφθη υπόψη το «σχέδιο νόμου για την καταπολέμηση της παιδικής πορνογραφίας, του εμπορίου παιδιών, της παιδικής πορνείας και άλλες διατάξεις», το οποίο είχε συνταχθεί από ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή στο εν λόγω Υπουργείο.

7. Τα βασικότερα χαρακτηριστικά της μεταρρύθμισης που επιχειρείται με το παρόν σχέδιο νόμου είναι τα εξής:

α) Μετά το άρθρο 323 του Ποινικού Κώδικα (το οποίο υπό την μορφή που ισχύει αφορά μόνο το εμπόριο δούλων) προστίθεται άρθρο 323Α (εμπορία ανθρώπων), ώστε με τη διάταξη αυτή να αντιμετωπίζονται πλέον οι απεχθέστερες μορφές της εμπορίας ανθρώπων (αφαίρεση οργάνων του σώματος και κερδοσκοπική εκμετάλλευση της εργασίας ενός προσώπου, στρατολόγηση ανηλίκων με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους σε ένοπλες συγκρούσεις).

β) Στο 19ο Κεφάλαιο του Ποινικού Κώδικα επεκτείνεται η ίση προστασία μεταξύ ανδρών και γυναικών, όπως αυτή είχε πρωτοεισαχθεί με το ν. 1419/1984, και όπου κρίθηκε αναγκαίο (άρθρο 338 Π.Κ.).

γ) Απαλείφεται η κατ' έγκληση δίωξη σοβαρών αξιόποινων πράξεων (ορισμένων μάλιστα σε βαθμό κακουργήματος), όπως η κατάχρηση σε ασέλγεια, η αποπλάνηση παιδιών, η κατάχρηση ανηλίκων σε ασέλγεια και η ασέλγεια με κατάχρηση εξουσίας (άρθρο 344 Π.Κ.).

δ) Το αξιόποινο της διευκόλυνσης της ακολασίας άλλων διευρύνεται με την δια της δημοσιεύσεως αγγελιών και δι' άλλων τρόπων διευκόλυνση της ασέλγειας με ανήλικο (τρίτη παράγραφος στο άρθρο 348 Π.Κ.), για την πράξη δε αυτή επαπειλείται αυστηρότερη ποινή (φυλάκιση).

ε) Αντιμετωπίζεται πλέον με ρητή διάταξη νόμου η πορνογραφία ανηλίκων (άρθρο 348Α Π.Κ.), πράξη που με την ανάπτυξη του διαδικτύου έχει προσλάβει τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερα απεχθή χαρακτήρα.

στ) Αναμορφώνεται το έγκλημα της μαστροπείας, ώστε με αυτό να παρέχεται πλέον ουσιαστική προστασία στους ανηλίκους, καταργείται δε η ρήτρα επικουρικότητας και το προβλεπόμενο στη σχετική διάταξη ιδιόρρυθμο πλαίσιο στερητικής της ελευθερίας ποινής.

ζ) Τροποποιείται ριζικά η διάταξη του άρθρου 351 του Ποινικού Κώδικα, ώστε να αντιμετωπίζεται ειδικότερα η

εμπορία ανθρώπων όταν τελείται με σκοπό την εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής. Με τον τρόπο αυτόν το έγκλημα του άρθρου 351 Π.Κ. μετατρέπεται στη βασικότερη διάταξη του αναφερόμενου στην οικονομική εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής τμήματος του 19ου Κεφαλαίου του Ποινικού Κώδικα. Έτσι, σε βαθμό κακουργήματος θα τιμωρείται εφεξής η εξαναγκαστική ή η εν γνώσει της ευάλωτης θέσης των θυμάτων εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής τους, ενώ ως διακεκριμένη περίπτωση θα τιμωρείται η πράξη όταν αφορά ανηλίκους ή συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή ή έξοδο αλλοδαπών στη χώρα ή διαπράττεται από τα πρόσωπα του στοιχείου γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 349 Π.Κ. ή τελείται κατ' επάγγελμα ή, τέλος, είχε ως συνέπεια τη βαρεία σωματική βλάβη του παθόντος.

η) Εισάγεται για πρώτη φορά το αξιόποινο της ασέλγειας που διαπράττει ενήλικος σε βάρος ανηλίκου με αμοιβή ή με άλλα υλικά ανταλλάγματα (άρθρο 351Α Π.Κ.), προβλέπεται δε ότι οι διατάξεις του άρθρου 339 Π.Κ. θα εφαρμόζονται επικουρικά σε σχέση με τη διάταξη αυτή.

θ) Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 353 του Ποινικού Κώδικα και εισάγεται η κατ' έγκληση τιμώρηση της βάνουσης προσβολής της αιδούς των ανηλίκων που επιχειρείται με ακόλαστη πράξη ενώπιόν τους (άρθρο 353 παράγραφος 2 Π.Κ.).

ι) Προστίθενται οι πράξεις της εμπορίας ανθρώπων, της σωματεμπορίας και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής στο στοιχείο η' του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα, ώστε να είναι εφεξής δυνατή η τιμώρησή τους και όταν τελούνται στην αλλοδαπή ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου τέλεσης.

ια) Επίσης εντάσσονται οι πράξεις της πορνογραφίας ανηλίκων (άρθρο 348Α Π.Κ.), της σωματεμπορίας (άρθρο 351 Π.Κ.) και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής (άρθρο 351Α Π.Κ.) στον κατάλογο των κακουργημάτων του άρθρου 187 παράγραφος 1 του Ποινικού Κώδικα, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 2928/2001.

ιβ) Επιπλέον προστίθενται οι πράξεις της εμπορίας ανθρώπων (άρθρο 323Α Π.Κ.) και της σωματεμπορίας (άρθρο 351 Π.Κ.) στον κατάλογο των αξιόποινων πράξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 2331/1995.

ιγ) Τέλος, προβλέπεται η υποχρεωτική προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης, στους χώρους των οποίων τελέστηκαν τα εγκλήματα της πορνογραφίας κατ' ανηλίκων, της μαστροπείας ή της σωματεμπορίας.

Ειδικότερα:

8. Στο Δέκατο Όγδοο Κεφάλαιο του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα και μετά το άρθρο 323 προστίθεται άρθρο 323Α (εμπορία ανθρώπων).

Στη σύλληψή της η προτεινόμενη ρύθμιση στοιχείται απολύτως προς την ομολογή της περί σωματεμπορίας (άρθρο 351 Π.Κ.), αφού με την τελευταία επιδιώκεται να παταχθεί η ειδικότερη εκείνη μορφή της εμπορίας ανθρώπων που αποβλέπει στην οικονομική εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής.

Με το άρθρο 323Α Π.Κ., όπως προτείνεται, αντιμετωπίζονται ως κακουργηματικές συμπεριφορές η με εξαναγκαστικά μέσα επιβαλλόμενη διακίνηση ή εμπορία ανθρώπων με σκοπό την αφαίρεση οργάνων του σώματός τους ή την εκμετάλλευση της εργασίας τους (κατά την πρώτη παράγραφο).

Εξάλλου, κατά τη δεύτερη παράγραφο τιμωρούνται οι αυτές πράξεις, όταν ο δράστης χρησιμοποιεί απατηλά μέσα για να αποσπάσει τη συναίνεση ενός προσώπου ή το παρασύρει, εκμεταλλευόμενος την ευάλωτη θέση που αυτό βρίσκεται, με υποσχέσεις, δώρα ή παροχή άλλων ωφελημάτων. Περαιτέρω, ως διακεκριμένες περιπτώσεις εμπορίας ανθρώπων τιμωρούνται οι προαναφερθείσες πράξεις, όταν αυτές στρέφονται κατ' ανηλίκων ή τελούνται κατ' επάγγελμα ή είχαν ως αποτέλεσμα τη βαρεία σωματική βλάβη του παθόντος.

Τέλος, ως διακεκριμένη εμπορία ανθρώπων αντιμετωπίζεται και η πράξη όποιου χρησιμοποιεί τα μέσα που αναφέρθηκαν στις δύο πρώτες παραγράφους, προκειμένου να στρατολογήσει ανήλικο για να τον χρησιμοποιήσει σε ένοπλες συγκρούσεις.

9. Η κατά το άρθρο 338 του Ποινικού Κώδικα αξιόποινη κατάχρηση σε ασέλγεια (συνουσία ή παρά φύση ασέλγεια) τιμωρείται πλέον όταν στρέφεται όχι μόνο κατά γυναικάς, αλλά κατ' οιοδήποτε πρόσωπο.

10. Προβλέπεται επίσης αυστηρότερη ποινή (αποκλειστικά ισόβια κάθειρξη) για το λεγόμενο «θανατηφόρο βιασμό», τη «θανατηφόρα κατάχρηση σε ασέλγεια» και τη «θανατηφόρα αποπλάνηση παιδιών» (άρθρο 340 Π.Κ.).

11. Κατά το πρώτο εδάφιο του άρθρου 344 Π.Κ. κατ' έγκληση θα δίδονται πλέον μόνον οι πράξεις της προσβολής της γενετήσιας αξιοπρέπειας (άρθρο 337 Π.Κ.) και της απατηλής επίτευξης συνουσίας (άρθρο 341 Π.Κ.).

12. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 348 του Ποινικού Κώδικα τιμωρείται η διευκόλυνση της ασέλγειας με ανήλικο, εφόσον ασκείται κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία. Με τη διάταξη αυτή σκοπείται να αποτραπεί το φαινόμενο της δημοσίευσης των λεγόμενων «ροζ αγγελιών» που θα μπορούσαν να έχουν, σε διαφορετική περίπτωση, ως περιεχόμενο τους ανηλίκους.

13. Με το άρθρο 348Α του Ποινικού Κώδικα εισάγεται το αξιόποινο της πορνογραφίας, όταν αυτή τελείται από κερδοσκοπία και αφορά ανηλίκους. Στην παράγραφο 2 της διατάξεως ορίζεται η έννοια του «πορνογραφικού υλικού», με τρόπο αποκλείοντα την υπαγωγή στην έννοια αυτή οποιουδήποτε έργου τέχνης ή επιστήμης. Ως διακεκριμένες περιπτώσεις τιμωρούνται στην παράγραφο 3 η σύνδεση του περιεχομένου του πορνογραφικού υλικού είτε με την εκμετάλλευση της ανάγκης, της πνευματικής αδυναμίας, της κουφότητας ή της απειρίας του ανηλίκου, είτε με άσκηση σωματικής βίας κατά του ανηλίκου.

14. Οι δύο πρώτες παράγραφοι του εγκλήματος της μαστροπείας τροποποιούνται ώστε η πράξη να περιγράφεται με αντικειμενικότερο τρόπο χωρίς αξιολογικές έννοιες. Η ρήτρα επικουρική καταργείται και η πράξη τιμωρείται εφεξής σε βαθμό κακουργήματος (άρθρο 349 Π.Κ.).

15. Το έγκλημα της σωματεμπορίας αναμορφώνεται, ώστε με αυτό να τιμωρείται η εμπορία ανθρώπων που τελείται με σκοπό την εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής.

Έτσι, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 351 του Ποινικού Κώδικα τιμωρείται η εξαναγκαστική εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής του θύματος, ενώ με την παράγραφο 2 η απόσπαση της συναίνεσής του με παραπλάνηση αλλά ακόμα και η παράσυρσή του, που συνδέεται με την εκμετάλλευση της ευάλωτης θέσης στην οποία βρίσκεται, με υποσχέσεις, δώρα, πληρωμές ή την παροχή άλλων ωφελημάτων.

Κατά την παράγραφο 3 τιμωρείται ως διακεκριμένη πε-

ρίπτωση του εγκλήματος η τέλεσή του κατ' ανηλίκου ή κατά προσώπου πνευματικώς αδυνάμου ή όταν συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή ή έξοδο του παθόντος στη χώρα ή διαπράττεται από τα πρόσωπα του στοιχείου γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 349 Π.Κ. ή τελείται κατ' επάγγελμα ή, τέλος, είχε ως συνέπεια τη βαρεία σωματική βλάβη του παθόντος. Περαιτέρω, στην παράγραφο 4 τιμωρείται ως έγκλημα διακρινόμενο εκ του αποτελέσματος η δια των πράξεων της σωματεμπορίας επέλευση θανάτου του παθόντος.

Τέλος, στην παράγραφο 5 επιχειρείται ορισμός της γενετήσιας εκμετάλλευσης, ώστε στην έννοια αυτή να μην υπάγεται μόνο η από κερδοσκοπία επιχείρηση κάθε ασελγούς πράξεως, αλλά και οποιαδήποτε χρησιμοποίηση του σώματος, της φωνής ή της εικόνας και της εργασίας ή άλλων υπηρεσιών του παθόντος με σκοπό τη γενετήσια διέγερση.

16. Με το άρθρο 351Α του Ποινικού Κώδικα τιμωρείται κάθε ασελγής πράξη που διαπράττει ενήλικος με ανήλικο έναντι αμοιβής ή άλλων υλικών ανταλλαγμάτων (λ.χ. ναρκωτικών ουσιών), όπως επίσης κάθε ασελγής πράξη μεταξύ ανηλίκων που προκαλείται με τον ίδιο τρόπο από ενήλικο και τελείται ενώπιον αυτού ή ενώπιον άλλου ανηλίκου, ως επιβαρυντική δε περίπτωση προβλέπεται η κατά συνήθεια τέλεση της πράξης.

17. Τέλος, με την παράγραφο 2 του άρθρου 353 του Ποινικού Κώδικα εισάγεται η κατ' έγκληση τιμώρηση της βάνανσης προσβολής της αιδούς του ανηλίκου που ενεργείται με ακόλαστη πράξη ενώπιόν του (άρθρο 353 παράγραφος 2 Π.Κ.).

18. Το δεύτερο Μέρος του σχεδίου νόμου περιέχει διατάξεις σχετικά με την αρωγή των θυμάτων και τον επαναπατρισμό.

19. Έτσι στο άρθρο 12 προβλέπεται μια σειρά μέτρων για τα θύματα των εγκλημάτων του εμπορίου δούλων, της εμπορίας ανθρώπων, της μαστροπείας, της σωματεμπορίας και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής. Τα μέτρα αυτά αφορούν:

α) Την προστασία βασικών έννομων αγαθών των θυμάτων εφόσον αυτά απειλούνται από άμεσο κίνδυνο. Η περιεχόμενη στο άρθρο 13 παράθεση αυτών των αγαθών είναι ενδεικτική και επομένως μπορεί να παρέχεται προστασία και σε άλλα έννομα συμφέροντα του θύματος (π.χ. ιδιοκτησία).

β) Την κοινωνική υποστήριξη των θυμάτων, με την παροχή στέγης, διατροφής, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ψυχολογικής συνδρομής.

γ) Τη νομική αρωγή των θυμάτων με την εξασφάλιση νομικού παραστάτη και διερμηνέα.

δ) Ειδικά για τους ανηλίκους, την ένταξή τους σε προγράμματα που αφορούν την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτισή τους.

Τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν την αρωγή των θυμάτων θα ρυθμιστούν με την έκδοση προεδρικού διατάγματος.

Με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 12 του σχεδίου και με την επιφύλαξη των διατάξεων περί επαναπατρισμού παρέχεται η δυνατότητα αναστολής της απέλασης όσων θυμάτων είναι αλλοδαποί. Η αναστολή αυτή διατάσσεται από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών με έγκριση του εισαγγελέα εφετών και αφορά το χρονικό διάστημα μέχρις εκδόσεως αμετάκλητης απόφασης στην ποινική δίκη κατά των υπαιτίων.

Ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την εκτέλεση των

αποφάσεων της απέλασης ρυθμίζονται με την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 8 του άρθρου 44 του ν.2910/2001 υπουργικής απόφασης.

20. Στο άρθρο 13 του σχεδίου θεσπίζεται το νομικό πλαίσιο με βάση το οποίο θα καθίσταται δυνατός ο ασφαλής και αξιοπρεπής επαναπατρισμός όσων αλλοδαπών βρίσκονται παράνομα στη χώρα και είναι θύματα των εγκλημάτων του εμπορίου δούλων, της εμπορίας ανθρώπων, της μαστροπείας, της σωματεμπορίας και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής.

Ειδικά για τον ανήλικο προβλέπεται ότι για τον επαναπατρισμό του απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Εισαγγελέα Ανηλίκων, ύστερα από έκθεση του Επιμελητή Ανηλίκων.

Αθήνα, 23 Ιουλίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Κ. Σκανδαλίδης

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Π. Ευθυμίου

Δ. Ρέππας

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Κ. Στεφανής

Μ. Χρυσοχοϊδης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. Πετσάλνικος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ Ή ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΩΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

στο σχέδιο νόμου «Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών»

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών

ΜΕΡΟΣ Α΄**Άρθρο 1**

Μετά το άρθρο 323 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 323Α που έχει ως εξής:

« Άρθρο 323Α. Εμπορία ανθρώπων.

1. Όποιος με τη χρήση βίας, απειλής ή άλλου εξαναγκαστικού μέσου ή την επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας προσλαμβάνει, μεταφέρει ή προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλπει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο με σκοπό την αφαίρεση οργάνων του σώματός του ή για να εκμεταλλευθεί ο ίδιος ή άλλος την εργασία του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

2. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο υπαίτιος αν, για να επιτύχει τον ίδιο σκοπό, αποσπά τη συναίνεση προσώπου με τη χρήση απατηλών μέσων ή το παρασύρει, εκμεταλλευόμενος την ευάλωτη θέση του, με υποσχέσεις, δώρα, πληρωμές ή παροχή άλλων ωφελημάτων.

3. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

α) στρέφεται κατά ανηλίκου,
β) τελείται κατ' επάγγελμα ή
γ) είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος.

4. Όποιος χρησιμοποιεί τα μέσα των παραγράφων 1 και 2 για να στρατολογήσει ανήλικο με σκοπό τη χρησιμοποίησή του σε ένοπλες συγκρούσεις τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ.»

Άρθρο 2

Το άρθρο 338 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 338. Κατάχρηση σε ασέλγεια.

1. Όποιος με κατάχρηση της παραφροσύνης άλλου ή της από οποιαδήποτε αιτία προερχόμενης ανικανότητάς του να αντισταθεί, ενεργεί επ' αυτού εξώγαμη συνουσία ή παρά φύση ασέλγεια τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Όποιος με κατάχρηση των παραπάνω καταστάσεων ενεργεί άλλη ασελή πράξη σε πρόσωπο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.»

Άρθρο 3

Το άρθρο 340 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 340. Γενική διάταξη.

Αν κάποια από τις πράξεις των άρθρων 336, 338, και 339 είχε ως συνέπεια το θάνατο του παθόντος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.»

Άρθρο 4

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 344 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Στις περιπτώσεις των άρθρων 337 και 341 για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.»

Άρθρο 5

Στο άρθρο 348 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται τρίτη παράγραφος που έχει ως εξής:

«3. Όποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία επιχειρεί να διευκολύνει, έστω και συγκαλυμμένα, με τη δημοσίευση αγγελίας, εικόνας, αριθμού τηλεφωνικής σύνδεσης ή με τη μετάδοση ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο την ασέλγεια με ανήλικο τιμωρείται με φυλάκιση.»

Άρθρο 6

Μετά το άρθρο 348 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 348Α που έχει ως εξής:

« Άρθρο 348Α. Πορνογραφία ανηλίκων.

1. Όποιος από κερδοσκοπία παρασκευάζει, κατέχει, προμηθεύεται, αγοράζει, μεταφέρει, διακινεί, διαθέτει, πωλεί ή θέτει με οποιονδήποτε τρόπο σε κυκλοφορία πορνογραφικό υλικό τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

2. Πορνογραφικό υλικό κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου συνιστά κάθε περιγραφή ή πραγματική ή εικονική αποτύπωση, σε οποιονδήποτε υλικό φορέα, του σώματος ανηλίκου που αποσκοπεί στη γενετήσια διέγερση, καθώς και η καταγραφή ή αποτύπωση, σε οποιονδήποτε υλικό φορέα, πραγματικής, προσποιητής ή εικονικής ασελγούς πράξης που ενεργείται για τον ίδιο σκοπό από ή με ανήλικο.

3. Αν κάποια από τις πράξεις της πρώτης παραγράφου αφορά πορνογραφικό υλικό που συνδέεται με την εκμετάλλευση της ανάγκης, της πνευματικής αδυναμίας, της κουφότητας ή της απειρίας ανηλίκου ή με την άσκηση σωματικής βίας κατ' αυτού, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ και αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή εκατό χιλιάδων έως πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ.»

Άρθρο 7

Οι δύο πρώτες παράγραφοι του άρθρου 349 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Όποιος για να εξυπηρετήσει την ακολασία άλλων προάγει ή εξωθεί στην πορνεία ανήλικο ή υποθάλπει ή διευκολύνει την πορνεία ανηλίκων τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

2. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος, αν το έγκλημα τελέστηκε: α) εναντίον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε ετών· β) με απατηλά μέσα· γ) από τον ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον οποίο έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινή.»

Άρθρο 8

Το άρθρο 351 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 351. Σωματεμπορία.

1. Όποιος με τη χρήση βίας, απειλής ή άλλου εξαναγκαστικού μέσου ή την επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας προσλαμβάνει, μεταφέρει ή προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλπει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο με σκοπό να προβεί ο ίδιος ή άλλος στη γενετήσια εκμετάλλευσή του τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

2. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο υπαίτιος αν, για να πετύχει τον ίδιο σκοπό, αποσπά τη συναίνεση προσώπου με τη χρήση απατηλών μέσων ή το παρασύρει, εκμεταλλευόμενος την ευάλωτη θέση του με υποσχέσεις, δώρα, πληρωμές ή παροχή άλλων ωφελημάτων.

3. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

- α) στρέφεται κατά ανηλίκου ή συνδέεται με την πνευματική αδυναμία ή την κουφότητα του παθόντος,
- β) τελέστηκε από ένα από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο στοιχείο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 349,
- γ) συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή ή έξοδο του παθόντος από τη χώρα,
- δ) τελείται κατ' επάγγελμα ή
- ε) είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος.

4. Αν κάποια από τις πράξεις της πρώτης και δεύτερης παραγράφου είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο του παθόντος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

5. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους γενετήσια εκμετάλλευση συνίσταται στην επιχείρηση από κερδοσκοπία οποιασδήποτε ασελγούς πράξης ή στη χρησιμοποίηση από κερδοσκοπία του σώματος, της φωνής ή της εικόνας προσώπου για την πραγματική ή προσποιητή επιχείρηση τέτοιας πράξης ή για την παροχή εργασίας ή υπηρεσιών που αποσκοπούν στη γενετήσια διέγερση.»

Άρθρο 9

Μετά το άρθρο 351 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 351Α που έχει ως εξής:

« Άρθρο 351Α. Ασελγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής.

1. Η ασελγής πράξη με ανήλικο που τελείται από ενήλικο με αμοιβή ή με άλλα υλικά ανταλλάγματα ή η ασελγής πράξη μεταξύ ανηλίκων που προκαλείται από ενήλικο με τον ίδιο τρόπο και τελείται ενώπιον αυτού ή άλλου ενηλίκου τιμωρείται ως εξής:

α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δέκα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή εκατό χιλιάδων έως πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ,

β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δέκα, όχι όμως και τα δεκαπέντε έτη, με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ και

γ) αν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

Κατά την επιμέτρηση της ποινής δεν εφαρμόζεται το άρθρο 83 στοιχείο ε'.

2. Η κατά συνήθεια τέλεση της πράξης από τον ενήλικο σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.

3. Αν η πράξη της πρώτης παραγράφου είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο του παθόντος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.»

Άρθρο 10

Η παράγραφος 2 του άρθρου 353 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Όποιος εν γνώσει προσβάλλει βάνουσα την αιδώς άλλου με ακόλαστη πράξη που ενεργείται ενώπιόν του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή. Αν η πράξη του προηγούμενου εδαφίου ενεργείται ενώπιον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε ετών τιμωρείται με φυλάκιση. Για την ποινική δίωξη των πράξεων αυτής της παραγράφου απαιτείται έγκληση.»

Άρθρο 11

1. Στο άρθρο 350 του Ποινικού Κώδικα και μετά την φράση «τιμωρείται με φυλάκιση έξι μηνών μέχρι τριών ετών» προστίθεται, μετά από κόμμα, η φράση «αν δεν υπάρχει περίπτωση να τιμωρηθεί για άλλη βαρύτερη αξιόποινη πράξη.»

2. Το στοιχείο η' του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«η) πράξη δουλεμπορίου, εμπορίας ανθρώπων, σωματεμπορίας ή ασελγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής».

3. Στον κατάλογο των κακουργημάτων που απαριθμούνται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα μετά τη φράση «323 (εμπόριο δούλων)» προστίθεται η φράση «323Α (εμπορία ανθρώπων)». Επίσης μετά τη φράση «339 (αποπλάνηση παιδιών)» προστίθεται μεταξύ κομμάτων η φράση «348Α (πορνογραφία ανηλίκων), 351 (σωματεμπορία), 351Α (ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής)».

4. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 339 του Ποινικού

Κώδικα μετά τη φράση «τιμωρείται» προστίθεται μεταξύ κομμάτων η φράση «αν δεν υπάρχει περίπτωση να τιμωρηθεί για άλλη βαρύτερη αξιόποινη πράξη.»

5. Στο στοιχείο α' του άρθρου 1 του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α'), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ακδ' που έχει ως εξής:

«ακδ') Τα κακουργήματα που προβλέπονται στα άρθρα 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα».

6. Η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 348Α, 349 και 351 του Ποινικού Κώδικα που τελέστηκε σε κατάσταση ή επιχείρηση γνωστοποιείται, με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα ενός μέχρι τριών ετών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις λοιπές περιστάσεις, να επιβάλει την οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας ή, αν τέτοια άδεια δεν προβλέπεται από το νόμο, απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του καταστήματος ή της επιχείρησης. Μέχρις εκδόσεως της τελεσίδικης απόφασης, απαγόρευση λειτουργίας μπορεί προσωρινά να επιβληθεί υπό τις παραπάνω προϋποθέσεις και με την ίδια διαδικασία αμέσως μετά την άσκηση ποινικής δίωξης.

7. Η παράγραφος 5 του άρθρου 53 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α') καταργείται.

8. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 73 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται, μεταξύ κομμάτων, μετά τη φράση «εκβιασμού» η φράση «πορνογραφίας ανηλίκων» και μετά τη φράση «σωματεμπορίας» η φράση «ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής».

9. Στο στοιχείο ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 2734/1999 (ΦΕΚ 161 Α') μετά τη φράση «διευκόλυνση ακολασίας άλλων (άρθρο 348 Π.Κ.)» προστίθεται μεταξύ κομμάτων η φράση «πορνογραφία ανηλίκων (άρθρο 348Α Π.Κ.)» και η φράση «σωματεμπορία (άρθρο 350 Π.Κ.)» αντικαθίσταται από τη φράση «σωματεμπορία (άρθρο 351 Π.Κ.), ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής (άρθρο 351Α Π.Κ.)».

ΜΕΡΟΣ Β'

Άρθρο 12 Αρωγή θυμάτων

1. Στα θύματα των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 323, 323Α, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα παρέχεται προστασία, η οποία αφορά ιδίως την προστασία της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας και της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας τους, αν υφίσταται σοβαρός κίνδυνος για τα αγαθά αυτά. Επίσης παρέχεται αρωγή για τη στέγαση, τη διατροφή, την περίθαλψη και την ψυχολογική στήριξή τους, καθώς και για την εξασφάλιση νομικού παραστάτη και διερμηνέα. Για τους ανήλικους λαμβάνεται μέριμνα για την ένταξή τους σε προγράμματα σχετικά με την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτισή τους. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οι-

κονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι φορείς, τα μέσα και ο τρόπος παροχής της ως άνω προστασίας, αρωγής και μέριμνας, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

2. Για τα θύματα των πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, που είναι αλλοδαποί και βρίσκονται παράνομα στη χώρα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου άρθρου, είναι δυνατόν να αναστέλλεται η απέλαση με διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και έγκριση του Εισαγγελέα Εφετών μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση στην ποινική δίκη κατά του υπαιτίου.

3. Οι λεπτομέρειες σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων της απέλασης κατά την προηγούμενη παράγραφο ρυθμίζονται με την απόφαση της παραγράφου 8 του άρθρου 44 του ν. 2910/2001.

Άρθρο 13 Επαναπατρισμός

Οι αλλοδαποί που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και είναι θύματα των προβλεπόμενων στα άρθρα 323, 323Α, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα εγκλημάτων, επαναπατριζονται χωρίς να θίγεται η αξιοπρέπειά τους με ασφαλή τρόπο. Αν το θύμα είναι ανήλικος, για τον επαναπατρισμό του απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Εισαγγελέα Ανηλίκων, ύστερα από έκθεση του Επιμελητή Ανηλίκων.

Άρθρο 14 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 23 Ιουλίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Κ. Σκανδαλίδης

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Π. Ευθυμίου

Δ. Ρέππας

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Κ. Στεφανής

Μ. Χρυσοχοϊδης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. Πετσάλνικος

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών»

Από τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου προκαλούνται σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ενδεχόμενη δαπάνη από: i) την επιβολή ισόβιας αντί μικρότερης διάρκειας κάθειρξης για τα εγκλήματα των άρθρων 336, 338, 339, 351 και της αυτής ποινής ή φυλάκισης για εκείνα του άρθρου 351Α, στην περίπτωση θανάτου του παθόντος.

ii) την παροχή της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 του νομοσχεδίου αρωγής (προστασία, ψυχολογική στήριξη, εξασφάλιση νομικού παραστάτη και διερμηνέα, ένταξη ανηλίκων σε προγράμματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης), στα θύματα των εγκληματικών πράξεων του εμπορίου δούλων, της εμπορίας ανθρώπων, της μαστροπείας, της σωματεμπορίας και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής.

Η εν λόγω δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

2. Ενδεχόμενη μείωση των δημοσίων εσόδων από τη μη δυνατότητα εξαγοράς ποινών στις περιπτώσεις των εγκληματικών πράξεων των άρθρων 336, 338, 339 και 351, λόγω αύξησης των επιβαλλόμενων γι' αυτές ποινών (ισόβεια κάθειρξη) (άρθρα 3 και 8)

Η εν λόγω μείωση των δημοσίων εσόδων, στην περίπτωση που θα πραγματοποιηθεί, θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα, 23 Ιουλίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Φ. Πετσάλνικος

Αριθμ. 122/6/2002

ΕΚΘΕΣΗ**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους**

(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών»

Α. Με τις διατάξεις του ανωτέρω νομοσχεδίου προβλέπονται τα εξής:

Ι. ΜΕΡΟΣ Α΄

Τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.) με την προσθήκη ειδικών ρυθμίσεων αναφορικά με τα εγκλήματα: i) της εμπορίας ανθρώπων, ii) της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, iii) της πορνογραφίας ανηλίκων κ.λπ..

Ειδικότερα:

1. Προστίθεται στον Π.Κ νέο άρθρο (323Α) που προβλέπει ποινές φυλάκισης και χρηματικές ποινές για τις διάφορες μορφές εμπορίας ανθρώπων και για τη στρατολόγηση ανηλίκων με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους σε ένοπλες συγκρούσεις. Ειδικότερα ορίζονται τα εξής:

α. Επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή που κυμαίνεται από 10.000 ευρώ – 50.000 ευρώ σε όποιον βίαια παραδίδει ή παραλαμβάνει πρόσωπο με σκοπό την εκμετάλλευση της εργασίας του ή την αφαίρεση οργάνων του σώματός του. Τα όρια της χρηματικής ποινής αυξάνονται και διαμορφώνονται σε πενήντα χιλιάδες (50.000) και εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, στην περίπτωση που οι ανωτέρω πράξεις στρέφονται κατ' ανηλίκου ή τελούνται κατ' επάγγελμα ή έχουν ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος.

Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται ο υπαίτιος και στην περίπτωση που με διάφορα μέσα αποσπά τη συναίνεση του προσώπου, εκμεταλλευόμενος την ευάλωτη θέση του για να επιτύχει τον ίδιο σκοπό.

β. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή που κυμαίνεται από 50.000 – 100.000 ευρώ τιμωρείται όποιος στρατολογεί ανήλικο προς το σκοπό της χρησιμοποίησής του σε ένοπλες συγκρούσεις. (άρθρο 1)

2. Επεκτείνεται το ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 338 του Π.Κ. και προβλέπεται ότι τιμωρείται, με τις οριζόμενες ποινές κάθειρξης ή φυλάκισης κατά περίπτωση, η κατάχρηση της παραφροσύνης κάθε ατόμου (και όχι μόνο των γυναικών) ή της ανικανότητας αντιστάσεώς του για τη διενέργεια ασελών πράξεων. (άρθρο 2)

3. Τροποποιείται το άρθρο 340 του Π.Κ. και προβλέπεται η επιβολή της ποινής της ισόβιας κάθειρξης, σε όλες τις περιπτώσεις, για τα εγκλήματα των άρθρων 336, 338 και 339 (βιασμός, κατάχρηση σε ασέλγεια και αποπλάνηση παιδιών) στην περίπτωση που οι πράξεις αυτές έχουν ως αποτέλεσμα το θάνατο του παθόντος. (άρθρο 3)

4. Καταργείται η κατ' έγκληση δίωξη των εγκλημάτων των άρθρων 338, 339, 342 και 343 του Π.Κ. (άρθρο 4)

5. Συμπληρώνεται το άρθρο 348 του Π.Κ. και ορίζεται ότι, στις πράξεις που συνιστούν το έγκλημα της διευκόλυνσης ακολασίας άλλων, περιλαμβάνεται και η κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία επιχείρηση διευκόλυνσης της ασέλγειας με ανηλικούς μέσω της δημοσίευσης αγγελιών, εικόνων, αριθμού τηλεφωνικής σύνδεσης, μετάδοσης ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. (άρθρο 5)

6. Προστίθεται στον Π.Κ. νέο άρθρο (348Α) που προβλέπει το αξιόποινο της πορνογραφίας ανηλίκων και την τιμωρία αυτού, κατά περίπτωση, με ποινές φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους ή κάθειρξης τουλάχιστον ή μέχρι δέκα ετών και χρηματικές ποινές που κυμαίνονται από 10.000 – 500.000 ευρώ. (άρθρο 6)

7. Επαναπροσδιορίζονται οι αξιόποινες πράξεις που συνιστούν το έγκλημα της μαστροπείας, προκειμένου για ανήλικους και προβλέπονται αυστηρότερες ποινές, (κάθειρξη και χρηματική ποινή που κυμαίνεται από 10.000 – 100.000 ευρώ) για την τιμωρία του. (άρθρο 7)

8. Τροποποιείται το άρθρο 351 Π.Κ. και ορίζεται ότι η παράδοση με ή χωρίς αντάλλαγμα ή η παραλαβή προσώπου (και όχι μόνο γυναικών) με σκοπό τη γενετήσια εκμετάλλευσή του (σωματεμπορία), τιμωρείται με αυστηρότερες ποινές (κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή που κυμαίνεται από 10.000 – 50.000 ευρώ).

Οι διακεκριμένες περιπτώσεις του εν λόγω εγκλήματος τιμωρούνται με αυστηρότερες ποινές, στην περίπτωση δε που επέρχεται θάνατος του παθόντος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη. (άρθρο 8)

9. Προστίθεται στον Π.Κ. νέο άρθρο (351Α) που προβλέπει το αξιόποινο της τέλεσης ασελγούς πράξης σε βάρος ανηλίκου από ενήλικο ή μεταξύ ανηλίκων που προκαλείται από ενήλικο, έναντι αμοιβής ή άλλων υλικών ανταλλαγμάτων.

Οι επιβαλλόμενες ποινές (φυλάκιση ή κάθειρξη), κλιμακώνονται ανάλογα με την ηλικία του παθόντος - ανηλίκου.

Οι δε χρηματικές ποινές κυμαίνονται από 10.000 - 500.000 ευρώ. Ισόβια κάθειρξη επιβάλλεται στην περίπτωση που η ανωτέρω πράξη επιφέρει το θάνατο του παθόντος. (άρθρο 9)

10. Ορίζεται ότι, στην περίπτωση που η βάνανση προσβολή της αιδούς με ακόλαστη πράξη (άρθρο 353 Π.Κ.) ενεργείται ενώπιον ανηλίκου, ηλικίας κάτω των δεκαπέντε ετών, το εν λόγω έγκλημα τιμωρείται με φυλάκιση. (άρθρο 10)

11.α. Προσαρμόζονται στις προαναφερόμενες ρυθμίσεις διάφορες διατάξεις του Π.Κ. και προβλέπονται μεταξύ άλλων και τα εξής:

i) Συμπληρώνονται επίσης οι διατάξεις του άρθρου 8 Π.Κ. και προστίθενται στα εγκλήματα που τελέστηκαν στην αλλοδαπή και τιμωρούνται κατά τους ελληνικούς ποινικούς νόμους, ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου της τέλεσης, και η εμπορία ανθρώπων και η ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής.

ii) Προστίθενται στον κατάλογο των εγκλημάτων που τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών (άρθρο 187 Π.Κ., όπως τροποποιήθηκε με το ν. 2928/2001) και οι αξιόποινες πράξεις της εμπορίας ανθρώπων, της πορνογραφίας ανηλίκων, της σωματεμπορίας και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής.

β. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2331/1995 και προστίθεται η σωματεμπορία στις αξιόποινες πράξεις που περιλαμβάνονται στην έννοια της «εγκληματικής δραστηριότητας», για την εφαρμογή των σχετικών με την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων διατάξεων του προαναφερόμενου νόμου.

γ. i) Θεσπίζεται η υποχρέωση κοινοποίησης, μέσω της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, της τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για τις αξιόποινες πράξεις, της πορνογραφίας ανηλίκων, της μαστροπείας και της σωματεμπορίας, στον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, εντός μηνός από τη δημοσίευση της εν λόγω απόφασης.

ii) Προσδιορίζονται μέτρα που λαμβάνει ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας, στα οποία περιλαμβάνονται η προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας καταστήματος ή επιχείρησης στα οποία τελέστηκαν τα σχετικά εγκλήματα και η απαγόρευση άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας του καταστήματος ή της επιχείρησης, στην περίπτωση που δεν προβλέπεται σχετική άδεια λειτουργίας.

δ. Καταργείται η παρ. 5 του άρθρου 53 του ν.

2910/2001 που αναφέρεται σε θέματα σχετικά με τις ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου και προβλέπει ποινές για τη παραβίαση των διατάξεων του ανωτέρω νόμου, με σκοπό την προαγωγή αλλοδαπών σε πορνεία. (άρθρο 11)

II. ΜΕΡΟΣ Β΄

1.α. Προβλέπεται η παροχή της προστασίας, που αναφέρεται στα ενδεικτικώς απαριθμούμενα αγαθά, στα θύματα των εγκληματικών πράξεων του εμπορίου δούλων, της εμπορίας ανθρώπων, της μαστροπείας, της σωματεμπορίας και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής.

Στα πρόσωπα αυτά παρέχεται επίσης αρωγή για τη στέγαση, τη διατροφή, την περίθαλψη, τη ψυχολογική στήριξή τους, καθώς και για την εξασφάλιση νομικού παρασάτη και διερμηνέα. Επιπροσθέτως, για τους ανήλικους λαμβάνεται πρόνοια για την ένταξή τους σε προγράμματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με προεδρικό διάταγμα, των φορέων, των μέσων, του τρόπου παροχής της ανωτέρω αρωγής και μέριμνας, καθώς και κάθε αναγκαίας σχετικής λεπτομέρειας.

2. Ορίζεται ότι για τους αλλοδαπούς – θύματα των προαναφερόμενων εγκλημάτων, που βρίσκονται παράνομα στην Ελλάδα, μπορεί να αναστέλλεται η απέλασή τους μέχρι την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης στη δίκη κατά του υπαίτιου.

Οι ανωτέρω επαναπατρίζονται με ασφαλή τρόπο και χωρίς να θίγεται η αξιοπρέπειά τους. (άρθρα 12 και 13)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ενδεχόμενη δαπάνη από:

i) την επιβολή ισόβιας αντί μικρότερης διάρκειας κάθειρξης για τα εγκλήματα των άρθρων 336, 338, 339, 351 και της αυτής ποινής ή φυλάκισης για εκείνα του άρθρου 351Α, στην περίπτωση θανάτου του παθόντος.

ii) την παροχή της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 του νομοσχεδίου αρωγής (προστασία, ψυχολογική στήριξη, εξασφάλιση νομικού παρασάτη και διερμηνέα, ένταξη ανηλίκων σε προγράμματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης), στα θύματα των εγκληματικών πράξεων του εμπορίου δούλων, της εμπορίας ανθρώπων, της μαστροπείας, της σωματεμπορίας και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής.

2. Ενδεχόμενη μείωση των δημοσίων εσόδων από τη μη δυνατότητα εξαγοράς ποινών στις περιπτώσεις των εγκληματικών πράξεων των άρθρων 336, 338, 339 και 351, λόγω αύξησης των επιβαλλόμενων γι' αυτές ποινών (ισόβια κάθειρξη) (άρθρα 3 και 8)

3. Ενδεχόμενη ετήσια αύξηση δημοσίων εσόδων από την εξαγορά ποινών φυλάκισης, που αυξάνονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, και την επιβολή ή την αύξηση υφιστάμενων σήμερα χρηματικών ποινών στους υπαίτιους των εγκληματικών πράξεων, που προβλέπονται με τις διατάξεις του Μέρους Α΄ του νομοσχεδίου. (άρθρα 1, 2 και 5-9)

Αθήνα, 17 Ιουλίου 2002

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης